

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1719200839
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1719200839.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakvárovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: I. Y., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Pezinok, so sídlom Moyzesova 2, 902 03 Pezinok, dieťa rodičov: matka - D. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XX, XXX XX I., a otec - I. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX, XXX XX C., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletého, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 09.10.2020, č.k. 12P/127/2019-159, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Pezinok rozsudkom zo dňa 09.10.2020, č.k. 12P/127/2019-159, zvýšil výživné na I. Y., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 180 eur na sumu 240 eur mesačne od 06.05.2019 s povinnosťou platby otca k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Vyslovil, že zročné výživné nevzniklo. Zmenil rozsudok Okresného súdu Pezinok zo dňa 14.04.2015, č.k. 12P/197/2014-67, v časti o výške výživného na maloletého. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 26, § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine, po vykonaní dokazovania výsluchom účastníkov konania, rodnými listami, potvrdením o návšteve školy maloletého, vyčíslením jeho mesačných výdavkov, potvrdením o krúžkovej činnosti, potvrdením o príjme rodičov a partnerky otca, osvedčením o živnostenskom oprávnení matky, písomnými vyjadrením otca, rozsudkom Okresného súdu Pezinok č.k. 12P/197/2014-67 zo dňa 14.04.2015, dospejúc k záveru o dôvodnosti matkinho návrhu. Skonštatoval, že naposledy bola upravená výška výživného rozsudkom Okresného súdu Pezinok, č.k. 12P/197/2014-67 zo dňa 14.04.2015, ktorým bol maloletý na čas po rozvode manželstva schválenou rodičovskou dohodou zverený do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal platiť výživné 180 eur mesačne a rodičia sa dohodli aj na úprave styku otca s maloletým. Poukázal na zmenu pomerov od poslednej úpravy výživného uplynutím doby 4 rokov, počas ktorých na strane maloletého nastala podstatná zmena pomerov najmä v dôsledku jeho rastu a prechodom na vyšší stupeň vzdelávania. Kým v roku 2014/2015 bol maloletý žiakom 2. ročníka základnej školy, v školskom roku 2018/2019 v čase podania návrhu matky (dňa 06.05.2019) bol žiakom 6 ročníka základnej školy, v školskom roku 2020/2021 žiakom 8. ročníka základnej školy a v 12/2020 dovŕši vek 14 rokov. Uviedol, že náklady na odôvodnené potreby maloletého plynutím času a jeho dospievaním sa zvýšili vo všetkých smeroch, ktoré matka vyčíslila na sumu cca 470 eur, do ktorej nezapočítala výdavky na školské potreby a jednorazové poplatky škole (ako ZRPŠ a iné). Mesačné výdavky, ktoré matka vyčíslila a preukázala nepovažoval za neprimerané, zohľadňujúc rast životných nákladov ich rešpektoval vo výškach na stravu 130 eur, ošatenie, obuv 50 eur,

hygiena, drogéria 20 eur, lieky vitamíny 10 eur (maloletý má diagnostikovanú alergiu), vreckové 10 eur, doučovanie angličtina, slovenčina 60 eur, krúžky - farmársky 46,50 eur, alikvotná čiastka na bývanie 111 eur. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s argumentáciou otca, že pokiaľ matka nemá dostatok finančných prostriedkov maloletý navštevovať krúžky nemusí a pripomenul, že výživné zo strany povinného rodiča nemá pokrývať iba vitálne funkcie maloletého dieťaťa ale v sume výživného musia byť zohľadnené aj výdavky na mimoškolské aktivity, ktoré pôsobia na jeho zdravý fyzický a psychický vývoj. Zdôraznil, že v čase poslednej úpravy výživného bol maloletý o 5 rokov mladší a jeho prirodzeným fyzickým dospievaním nemožno maloletému v jeho veku mimoškolské aktivity neumožniť. Uviedol, že rozhodnutie otca založiť si novú rodinu a mať ďalšie vyživovacie povinnosti nemôže byť na úkor maloletého I. ktorého potreby sa postupom času prirodzene menia (zvyšujú), navyše za stavu, keď otec vôbec neparticipuje na jeho výchove a starostlivosti a dobrovoľne neprispieva na zvyšujúce sa, či mimoriadne výdavky maloletého. Za preukázané mal, že otec sa s maloletým stretáva veľmi sporadicky, neposkytuje mu vecné plnenia či dary pri príležitosti sviatkov. Skutočnosť, že otec má vyživovaciu povinnosť k ďalším dvom maloletým deťom I. Y., nar. XX.XX.XXXX a I. Y., nar. XX.XX.XXXX, bolo v konaní zohľadnené zmenou návrhu matky z pôvodne požadovanej sumy 280 eur na 240 eur mesačne. Na strane matky, ktorá s maloletým žije sama (v byte vo vlastníctve jej otca), zohľadňoval ňou preukázané náklady na bývanie v celkovej výške 217 eur mesačne a jej príjem, keď do septembra 2019 bola zamestnaná ako fyzioterapeutka Rehab servis s príjmom cca 855 eur netto a privyrábala so vo fitnes centre v Pezinku s príjmom cca 30 - 40 eur mesačne, od 11.9.2019 do 10.3.2020 bola matka evidovaná na úrade práce a poberala dávky v nezamestnanosti priemerne 412 eur, od mája 2020 vykonáva fyzioterapeutku na základe živnostenského oprávnenia s príjmom cca 855 eur. Zohľadnil jej majetkové pomery vlastníctvo motorového vozidla Ford Fiesta, zakúpené za pomoci doposiaľ nesplateného úveru, poberanie rodinných prídavkov a uplatňovanie si daňového bonusu. Na strane otca mal za preukázané že s partnerkou a maloletými deťmi (6 a 4 rokov) žijú v rodinnom dome jeho rodičov v samostatnej bytovej jednotke, za príspevok na bývanie 200 eur mesačne. Vo vzťahu k otcovi mal za preukázané, že do októbra 2019 pracoval ako vodič v spol. ALEGO s.r.o., s oficiálnym čistým príjmom minimálna mzda + doplatky a diéty 900 eur mesačne, nemal žiadne finančné záväzky (pôžičky ani úvery), vlastní osobné motorové vozidlo zn. Škoda, od 08.10.2019 do 31.05.2020 bol evidovaný na úrade práce a poberal dávky v nezamestnanosti z denného vymeriavacieho základu 19,8535 eur (595,60 eur mesačne), od 01.06.2020 bol prijatý do služobného pomeru príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže, s priemerným mesačným netto príjmom 778,88 eur, iný príjem nemá nepodniká. Za preukázané mal, že partnerka otca bola do júla 2019 na rodičovskej dovolenke, od 24.12.2019 do júla 2020 bola evidovaná na úrade práce a 6 mesiacov poberala dávky v nezamestnanosti s denným vymeriavacím základom 36,0893 eur (1080 eur mesačne), od júla 2020 je zamestnaná ako pedagogický asistent na Základnej škole Chorvátsky Grob s funkčným platom 887,50 eur brutto mesačne. Skutočnosť že otec ako vodič jazdil do zahraničia a dosahoval príjem cca 1.200 eur, túto prácu odmietol vykonávať s odôvodnením, že má zdravotné problémy s chrbticou, pričom sa zamestnal u kamaráta ako vodič, súd prvej inštancie vyhodnotil ako bezdôvodné vzdanie sa výhodnejšie ohodnotenej práce. Skonštatoval, že otec svoje tvrdenia o pracovnom obmedzení z dôvodu zdravotného stavu neoprel o listinné dôkazy - rozhodnutie sociálnej poisťovne, že jeho miera funkčného postihu nedovoľuje prácu vodiča vykonávať. Uviedol, že pokiaľ je otec od júna 2020 príslušníkom ZVJS, práca ktorá vylučuje otcove tvrdenia týkajúce sa jeho zdravotného stavu, keď podmienkou prijatia do ZVJS je okrem iného aj dobrý zdravotný stav. Skonštatoval, že v roku 2020 otec a jeho partnerka majú zamestnanie vo verejnej a štátnej službe s garanciou pravidelného príjmu, čím sa otcovi v jeho rodine príjem zlepšil. Za preukázané mal, že otec platí na maloletého výživné vo výške 240 eur mesačne aj napriek uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/374/2019-85 zo dňa 30.04.2020, ktorým bol pôvodný rozsudok súdu prvej inštancie zrušený a vrátený na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, preto vo výroku rozsudku deklaroval, že zročné výživné za posudzované obdobie otcovi nevzniklo. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu v časti výrokov I, II podal v zákonnej lehote odvolanie otec, navrhujúc odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť a návrh matky zamietnuť. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, keď listinnými dôkazmi, potvrdením o návšteve škôlky jeho ďalších synov a nákladmi s tým spojených preukázal svoje výdavky. Namietal, že súd prvej inštancie nezohľadňoval dostatočne jeho možnosti a schopnosti a jeho partnerky, potvrdenie o poberaní podpory v nezamestnanosti nesprávne vyhodnotil, keď jej denný vymeriavací základ bol 36,0893 eur z ktorého sa poberá iba 50 % čo predstavuje sumu 18,04 eur na deň, čo mesačne predstavuje 541,33 eur, v jeho prípade bol denný vymeriavací základ 19,8535 eur z čoho sa poberá 50%, teda 9,926 eur na deň, čo predstavuje 297,80 eur mesačne a nie 595,60 eur ako to uviedol súd (kópia rozhodnutia sociálnej

poisťovne). Namietal matkou nepreukázané náklady na stravu, obuv, vitamíny, vreckové, darčeky a doučovanie maloletého. Namietal nezohľadnenie jeho výdavkov na cestovanie do práce 62,40 eur. Pokiaľ súd uviedol, že sa vzdal práce vodiča z dôvodu zdravotných problémov s chrbticou, uviedol, že preukázal zdravotné problémy pre ktoré nemôže viac vykonávať prácu vodiča a to problémy s hemeroidmi (lekárske správy preukazujúce jeho zdravotný stav a absolvovanú operáciu). Z dôvodu uvedenej diagnózy, keď nemôže vykonávať dlhodobé sedavé zamestnanie, si našiel inú prácu a bol prijatý do služobného pomeru príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže. K záveru súdu, že ešte pred prácou u „kamaráta“ pracoval v zahraničí s platom vo výške 1200 eur uviedol, že pred prácou vo firme Alego s.r.o. pracoval vo firme Mediaprint Kappa a.s. čo dokladoval spolu s výškou priemerného platu cca 700 eur. Pokiaľ súd prvej inštancie dôvodil, že on aj jeho partnerka pracujú v štátnej a verejnej službe s garanciu mesačného príjmu uviedol, že do stálej štátnej služby sa dostane až po uplynutí 2 rokov od začiatku zamestnania a jeho partnerka má zmluvu len na dobú určitú, bez garanciu, že tam zotrvá dlhšie. Namietal, že sa súd zaoberal len výškou výživného na maloletého, ale vôbec neapeloval na matku, aby dodržiavala rozsudok o úprave jeho styku s maloletým. Uviedol, že sa so synom snaží udržiavať aspoň telefonický kontakt, píše mu správy, ktoré ostávajú bez reakcie. Uviedol, že maloletého má rád, chce s ním tráviť čas a podieľať sa na jeho výchove, čo mu nie je umožnené, maloletý k nemu nechodí a nedvíha mu telefón. Poukazoval na zachovanie rovnakej životnej úrovne pre všetky deti, keď jeho druhorodený syn nemôže v škôlke navštevovať krúžky ktoré by boli vhodné. Určením výšky výživného v sume 240 eur mesačne na maloletého I. súd podľa jeho názoru ohrozil zdravý vývoj jeho synov I. a I.. Všetkým svojim deťom je povinný poskytovať výživné v primeranom rozsahu a životná úroveň maloletého I. nemôže prevyšovať životnú úroveň jeho nevlastných bratov. Vzhľadom na jeho schopnosti, možnosti, majetkové pomery a počet vyživovacích povinností nie je schopný platiť určené výživné. Mal za to, že výživné na maloletého nemôže prevyšovať 20% jeho čistého príjmu.

4. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Zotrvala na svojich vyjadreniach a tvrdeniach, uviedla, že náklady na odôvodnené potreby maloletého zdokladovala, predložila kópiu zmluvy k doučovaniu anglického jazyka, ktoré maloletý absolvuje online raz týždenne, na doučovanie zo slovenského jazyka chodí jeden až dva krát do týždňa (platby však nevie zdokladovať nakoľko pani je učiteľka na dôchodku a doučovaním si príležitostne privyrába). Poukázala na fakt, že otec sa okrem súdom určeného výživného iným spôsobom na potrebách, výžive a výchove maloletého nepodieľa, maloletého kontaktuje iba sporadicky telefonicky alebo formou SMS. O maloletého sa osobitne nezaujíma, neinformuje sa o jeho zdravotnom stave alebo v škole o jeho prospechu. Narodeniny, meniny maloletého a iné sviatky v roku otec rieši iba prianím formou SMS, prípadne telefonickým hovorom. Zdôraznila, že okrem základných a nevyhnutných potrieb maloletého sama zabezpečuje aj všetky prázdniny, sviatky a všetky dni školského voľna maloletého. Pokiaľ sa otec v odvolaní vyjadril k otázke stretávania sa s maloletým, upravené súdnym rozhodnutím zo dňa 14.04.2015 uviedla, že otcov nezáujem o maloletého trval príliš dlhé obdobie, počas ktorého maloletý postupne stratil záujem. Pokiaľ otec tvrdí, že určené výživné je pre neho likvidačné uviedla, že otec si dokáže financovať svoje záľuby ako sú hokejbal a pravidelné návštevy fitnesscentra. V odvolaní tiež operuje príjmom z obdobia kedy poberal dávku v nezamestnanosti, no v čase rozhodnutia súdu boli on aj jeho partnerka riadne zamestnaní. Zdôraznila, že výživné bolo naposledy upravené rozsudkom zo dňa 14.04.2015, kedy bol maloletý žiakom 2. ročníka základnej školy a dnes je žiakom 8. triedy na ZŠ L. Štúra v Modre a jeho náklady na odôvodnené potreby sa každým rokom iba zvyšujú.

5. Kolízny opatrovník navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdiť.

6. Odvolací súd preskúmal vec v ktorej nie je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi podľa § 65 a § 66, zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa 378 ods. 1, § 385 ods. 1, § 219 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie otca dôvodné nie je. Súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia otázky zvýšenia výživného na maloletého, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je postačujúce, spĺňajúce podmienky § 220 ods.2 CSP, súd prvej inštancie sa v rozhodnutí vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami týkajúcimi sa predmetu konania. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by súd prvej inštancie nevzal do úvahy a ktoré by mali za následok

zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré ako správne poukazuje.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Vo vzťahu k predmetnej veci odvolací súd vo všeobecnosti považuje za potrebné uviesť, že platná právna úprava vyživovacej povinnosti rodičov k deťom (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine) je založená na rovnakom postavení muža (otca) a ženy (matky). Obaja rodičia tak majú povinnosť prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine). Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumie sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby rodiča, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne, v príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolaní. Majetkové pomery rodiča umožňujú komplexne posúdiť celkovú situáciu, životnú úroveň rodiča pre potreby výživného, keďže príjmové pomery samy osebe neposkytujú úplný obraz o situácii povinného rodiča. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča je potrebné prihliadnuť aj vtedy, ak sa rodič vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako je potrebné prihliadať aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré rodič na seba berie. Obligatórnym zákonným hľadiskom je tiež osobný výkon starostlivosti o dieťa (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Uvedené konanie sa chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného nemôže nebrať do úvahy. Hoci zákon používa termín „prihliada sa“, osobnú starostlivosť nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy. Miera, v akej treba prihliadať na osobnú starostlivosť o dieťa v rámci plnenia vyživovacej povinnosti, sa mení podľa veku dieťaťa, resp. jeho zdravotného stavu. Najvýznamnejší podiel bude predstavovať pri deťoch najnižšieho veku, kde je osobná starostlivosť najnáročnejšia. V tomto období podľa okolností konkrétneho prípadu môže osobná starostlivosť úplne vyvážiť peňažné plnenie vyživovacej povinnosti zo strany druhého rodiča. S vývojom dieťaťa sa mení skladba starostlivosti o dieťa (pribúda školská dochádzka, záujmy, voľný čas dieťaťa), na druhej strane sa dieťa stáva samostatnejšie, čo je dôvodom, pre ktorý podiel osobného výkonu starostlivosti na vyživovacej povinnosti klesá.

9. Rozsah vyživovacej povinnosti rodiča je limitovaný odôvodnenými potrebami dieťaťa (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine), pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine). Odôvodnené potreby dieťaťa sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu, sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote, výšky eventuálnych vlastných príjmov a pod. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, sú bezprostredne ovplyvňované i schopnosťou a možnosťou rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb, nutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale - práve so zreteľom napr. k veku a zdravotnému stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote - prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vyspelej spoločnosti. Ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať tiež aj tvorbu úspor (§ 63 ods. 3 Zákona o rodine). Toto poňatie odôvodnených potrieb je v súlade so zásadou úmernosti životnej úrovne dieťaťa životnej úrovni rodičov, v intenciách tejto zásady sú odôvodnené potreby dieťaťa (a tiež rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu) mimo iné aj odrazom rôznej životnej úrovne rodičov, danej spravidla spoločenskou dôležitosťou ich práce. Je určite spravodlivé, ak - vzhľadom k tomuto poňatiu odôvodnených potrieb rozhodnutie súdu o rozsahu vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu vyjadrí zásadu úmernosti životnej úrovne dieťaťa životnej úrovni rodičov.

10. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Za zmenu pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba považovať podstatnú zmenu pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa alebo rodičov. Úlohou súdov pri

rozhodovaní o zmene výživného je preto potrebné zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom a v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov.

11. V danej prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloletého z hľadiska jeho súčasných odôvodnených potrieb, ako aj z hľadiska schopností a možností rodičov, na výživu ktorých je maloletý plne odkázaný, a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine), porovnal so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného v čase posledného rozhodnutia súdu o výživnom rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 14.04.2015, č.k. 12P/197/2014-67.

12. Vychádzajúc z okolností zistených vykonaným dokazovaním je aj odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie toho názoru, že od posledného rozhodnutia o výživnom došlo na strane maloletého k zmene pomerov, ktorú súd prvej inštancie správne premietol do výšky výživného. Rovnako správne ustálil aj počiatok zmeny pomerov na strane maloletého porovnaním obdobia od posledného rozhodnutia súdu o výživnom s obdobím školského roka 2018/2019, v ktorom maloletý navštevoval 6. ročník základnej školy a jeho potreby sa zvýšili. Výška výživného zodpovedá kritériám rozhodných pre určovanie výživného na maloleté dieťa uvedených v ustanovení § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, t.j. možnostiam a schopnostiam rodičov a ich majetkovým pomerom, v nadväznosti na preukázanú zmenu pomerov § 78 ods.1 Zákona o rodine. Odvolací súd dáva do pozornosti otca, že nemožno považovať za sporné zvyšovanie potrieb maloletého vzhľadom na jeho vek a rast životných nákladov, v danej prejednávanej veci okrem bežného zvýšenia potrieb maloletého u tohto došlo aj k výraznej zmene pomerov spojených so zvýšením finančných výdavkov v súvislosti s prechodom na vyšší stupeň vzdelávania pričom maloletý sa venuje aj mimoškolskej činnosti a má výdavky aj v súvislosti so zdravotným stavom. Touto okolnosťou došlo okrem zvýšenia bežných odôvodnených potrieb aj k zmene charakteru výdavkov spojených s platením priamych poplatkov v škole, nákupom školských potrieb, platenia akcií usporadúvaných školou či mimoškolských záujmových aktivít a pod. Pokiaľ ide o otcom namietanú výšku mesačných nákladov na odôvodnené potreby maloletého, ktoré označil za nedôvodné (bez ich bližšej konkretizácie), odvolací súd dospel k záveru, že tieto tak ako vyplývajú zo súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania boli ustálené správne. V prípade maloletého I. je potrebné ustáliť priemernú výšku nákladov minimálne v sume 437,50 eur, maloletý je vo veku 14 rokov, v školskom roku 2020/2021 žiak 8. ročníka základnej školy a jeho priemerné mesačné výdavky predstavujú pomerné náklady na bývanie 110 eur, komplexné náklady na stravu 130 eur, drogériu, hygienu 10 eur, oblečenie, obuv a športové potreby 50 eur, vreckové 10 eur, lieky vitamíny 10 eur, krúžky 46,50 eur, doplnkové vzdelávanie - doučovanie 60 eur, do ktorých matka nezahrnula náklady na školské potreby, poplatky v škole, mobilný telefón a ďalšie existujúce náklady na tábory, výlety, dovolenky, kultúru a voľný čas. Správne súd prvej inštancie vyhodnotil v konaní preukázaný zdravotný stav otca a jeho vplyv na jeho možnosti a schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a existenciu jeho obmedzenia v tomto smere. Správne tiež vyhodnotil zárobkové možnosti a schopnosti otca za posudzované obdobie, vrátane obdobia kedy bol otec a jeho partnerka dočasne nezamestnaní a počet vyživovacích povinností otca. Pokiaľ otec namieta nesprávne ustálenie jeho príjmu a príjmu jeho partnerky súdom prvej inštancie počas ich evidencie ako nezamestnaných, v približne rovnakom období aj matky maloletého, uvedená okolnosť vzhľadom na dočasnú a otcom nepreukázanú skutočnosť, ktoré by nasvedčovali tomu, že išlo o jediné možné riešenie jeho situácie, nemajú v kontexte s celým vykonaným dokazovaním právny význam pre posúdenie jeho možností a schopností v nadväznosti na určenie výšky výživného na maloletého. Správne tiež súd prvej inštancie vyhodnotil veľmi podobné majetkové pomery rodičov a zohľadnil, že matka na rozdiel od otca znáša náklady na bývanie sama, keď v rodine otca náklady na bývanie a maloleté deti sú hradené z dvoch príjmov. Otec starostlivosť a výchovu maloletého osobne nezabezpečuje, preto je potrebné povedať, že za takejto situácie osobná starostlivosť matky o maloletého naďalej čiastočne nahrádza jej finančný podiel na jeho výžive. Výška výživného bola súdom prvej inštancie správne ustálená nielen s ohľadom na možnosti a schopnosti rodičov a ich príjem a zvýšené náklady maloletého, ale aj s ohľadom na výkon osobnej starostlivosti matky o maloletého, ktorú okolnosť je potrebné zo zákona zohľadňovať. Odvolací súd v tejto súvislosti udáva, že výživné na maloleté deti nemôže vychádzať z presného matematického výpočtu polovice vyčíslených výdavkov, ale musí zohľadňovať podiel osobnej starostlivosti každého z rodičov, ktorá je v danom prípade maloletému poskytovaná výlučne matkou a to vo všetkých smeroch (výchova,

osobná starostlivosť a starostlivosť spojená s ich štúdiom, zabezpečením zdravotného stavu ale aj voľného času). Podiel matky na zabezpečení osobnej starostlivosti je tiež formou plnenia si jej vyživovacej povinnosti a v tomto prípade, kedy otec na starostlivosti a výchove o maloletého neparticipuje je potrebné ju zohľadniť. Pokiaľ ide o možnosti a schopnosti otca, tieto súd prvej inštancie správne vyhodnotil a tieto sú aj podľa názoru odvolacieho súdu spôsobilé na pokrytie zvýšených odôvodnených potrieb maloletého, ktorých rozsah súd správne premietol do výšky zvýšeného výživného. V danom prípade matkou vyčíslené výdavky na odôvodnené potreby maloletého aj odvolací súd považuje za primerané, na ktorých sa otec aj pri zvýšenom výživnom bude podieľať iba pomerne. Pokiaľ ide o v konaní preukázaný zdravotný stav otca, odvolací súd sa zhodol so záverom súdu prvej inštancie, že tento v súčasnej dobe nemá vplyv na výkon jeho práce a teda neznamená zníženie jeho pracovných schopností ani iné závažné obmedzenia majúce vplyv na výkon jeho povolania. Námietky otca, že matka je zodpovedná za jeho vzťah s maloletým a ich vzájomné stretávanie napriek tomu, že otec má právoplatným rozsudkom súdu upravený styk v širokom rozsahu a z obsahu spisu nevyplýva, že by doposiaľ vyvíjal akúkoľvek aktivitu smerom k náprave tohto stavu (napr. nepožiadaval o odbornú pomoc Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Pezinok), odvolací súd zohľadniť nemohol. S poukazom na uvedené odvolací súd uzatvára, že na skutočnosti uvedené otcom v jeho odvolaní, ktoré pri svojom rozhodnutí súd prvej inštancie zohľadnil a aj správne vyhodnotil, nemožno prihliadať a považovať ich za dôvody na zmenu napadnutého rozhodnutia v otcom navrhovanom smere.

13. S odvolacou námietskou otca týkajúcou sa úvahy, že výživné na maloletého nemôže prevyšovať 20% jeho čistého príjmu, sa odvolací súd nemohol stotožniť. Poukazuje pritom na skutočnosť, že Zákon o rodine jasne formuluje ako determinujúce kritéria na strane povinného rodiča jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery a nie jeho skutočne dosahovaný zárobok, resp. iný obdobný príjem tvoriaci zdroj jeho obživy. Obmedziť sa len na percentuálne odvodenie výšky výživného zo zárobku povinného rodiča by bolo závažným pochybením súdu, ktorého povinnosťou je dokazovanie zamerať na reálne možnosti povinného rodiča dosahovať príjem. Prijatie zmieneného postupu pri určovaní výšky výživného by povinnému rodičovi v praxi umožňovalo vyhnúť sa náležitému plneniu výživného získaním neadekvátneho a menej honorovaného zamestnania, resp. nezamestnanosťou simulovať stav za účelom rozhodnutia podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Zároveň by to znamenalo neprípustný odklon od základných hmotnoprávných princípov a vytvorenie nežiaduceho precedensu smerujúceho predovšetkým v neprospech oprávneného.

14. Určená výška výživného pre maloletého podľa názoru odvolacieho súdu spĺňa za daného zisteného stavu kritériá rozhodné pre určovanie výživného pre maloleté deti, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

16. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).
Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).